

סוכה דף ט

סוכה ישנה, בית שמאי פוסלין ובית הלל מכשירין.
ואיזו היא סוכה ישנה? כל שעשאה קודם לחג שלשים יום.
אבל אם עשאה לשם חג, אפילו מתחילת השנה - כשרה.

בית הלל	בית שמאי	
דאמר רב ששת משום רבי עקיבא: מנין לעצי סוכה שאסורין כל שבעה - תלמוד לומר חג הסוכות שבעת ימים ז'ה' . ותניא, רבי יהודה בן בתירה אומר: כשם שחל שם שמים על החגיגה כך חל שם שמים על הסוכה, שנאמר חג הסוכות שבעת ימים ז'ה', מה חג לה' - אף סוכה לה'.	סוכה ישנה פסולה - סוכה העשויה לשם חג בעינין <u>דחייה</u> : מה עם דברי רב ששת?	חג הסוכות שבעת ימים ז'ה' (ויקרא כג)
ההוא מיבעי ליה לעושין סוכה בחולו של מועד	סוכה ישנה פסולה - סוכה העשויה לשם חג בעינין (בעניין סוכה בחולו של מועד - ובית שמאי סבירא להו כרבי אליעזר, דאמר: אין עושין סוכה בחולו של מועד)	חג הסוכות תעשה ז'ק שבעת ימים (דברים טז)
ובית הלל לית להו דרב יהודה אמר רב? דאמר רב יהודה אמר רב: עשאה מן הקוצין ומן הנימין ומן הגרדין - פסולה, מן הסיסין - כשרה. כי אמריתה קמיה דשמואל אמר לי: אף מן הסיסין נמי פסולה, (אלמא) דבעינן טויה לשמה. הכי נמי, נבעיא סוכה עשויה לשמה!		קושי על פירושו
שאני התם - דאמר קרא (דברים כב) ז'ז'ים תעשה ז'ק - ז'ק לשם חובך <u>קושי</u> : - הכא נמי חג הסוכות תעשה ז'ק - ז'ק - לשם חובך! <u>תירוץ</u> : ההוא מיבעי ליה למעוטי גזולה. <u>קושי</u> : התם נמי מיבעי ליה למעוטי גזולה! <u>תירוץ</u> : התם כתיב קרא אחרינא: (במדבר טו) ועשו ז'ה'ם - משלהם		תירוץ

משנה. **העושה סוכתו תחת האילן - כאילו עשאה בתוך הבית.**

צמצום המשנה: אמר רבא: באילן שצלתו מרובה מחמתו - פסולה
אבל חמתו מרובה מצלתו - כשרה.

טעם לצמצום: ממאי - מדקתני **כאילו עשאה בתוך הבית**. למה לי למיתני **כאילו עשאה בתוך הבית?** ליתני **פסולה!** אלא הא קמשמע לן: דאילן דומיא דבית, מה בית - צלתו מרובה מחמתו, אף אילן - צלתו מרובה מחמתו.

קושי על המקרה שרבא טען שכשרה: וכי חמתו מרובה מצלתו מאי הוי? - הא קא מצטרף סכך פסול - בהדי סכך כשר!

תירוץ: אמר רב פפא: בשחבטן.

קושי: אי בשחבטן, מאי למימרא?

תירוץ: מהו דתימא: ניגזור היכא דחבטן אטו היכא דלא חבטן, קא משמע לן דלא גזרינן.

קושי: הא נמי תנינא: **הדלה עליה את הגפן ואת הדלעת ואת הקיסוס, וסיכך על גבן - פסולה. ואם היה סיכוך הרבה מהן, או שקצצן - כשרה.**

היכי דמי? אילימא בשלא חבטן -
הא קא מצטרף סכך פסול עם סכך כשר
אלא לאו - כשחבטן
ושמע מינה דלא גזרינן!

תירוץ: מהו דתימא: הני מילי - בדיעבד, אבל לכתחילה לא, קא משמע לן.

סוכה על גבי סוכה - העליונה כשרה והתחתונה פסולה

הבאת ברייתא: (ויקרא כג) **כסכת תשבו - ולא בסוכה שתחת הסוכה, ולא בסוכה שתחת האילן, ולא בסוכה שבתוך הבית.**

קושי: אדרבה, בסוכות תרתי משמע!

תירוץ: אמר רב נחמן בר יצחק: בסכת כתיב.

אמר רבי ירמיה:

כגון שתחתונה חמטה מרובה מצלתה, והעליונה צלתה מרובה מחמתה, וקיימא עליונה בתוך עשרים	פעמים ששתיהן כשירות
כגון דתרוייהו צלתן מרובה מחמתן, וקיימא עליונה למעלה מעשרים אמה	פעמים ששתיהן פסולות
כגון שהתחתונה צלתה מרובה מחמתה, ועליונה חמטה מרובה מצלתה, וקיימי תרוייהו בתוך עשרים	פעמים שתחתונה כשרה והעליונה פסולה
כגון דתרוייהו צלתן מרובה מחמתן, וקיימא עליונה בתוך עשרים	פעמים שתחתונה פסולה והעליונה כשרה